

Orddiktater – 4.-7. trinn

4.–7. trinn (BM)

Begge foreldrene hennes er førti år. Skriv *førti*.

Rekkverket hadde mange sprinkler. Skriv *sprinkler*.

Av og til er det vanskelig å sitte stille. Skriv *vanskelig*.

Skifer er en bergart. Skriv *skifer*.

Et spøkelse er det samme som et gjenferd. Skriv *gjenferd*.

Vi skal kanskje på seiltur i sommer. Skriv *kanskje*.

Hestehov og snøkløkker er vårtegn. Skriv *vårtegn*.

Vi måtte hviske for ikke å forstyrre de som sov i naborommet. Skriv *hviske*.

4.–7. trinn (NN)

Begge foreldra hennar er førti år. Skriv *førti*.

Rekkverket hadde mange sprinklar. Skriv *sprinklar*.

Det er viktig å ha bilbelte på når ein køyrer bil. Skriv *viktig*.

Skifer er ein bergart. Skriv *skifer*.

Et spøkjelse er det same som eit gjenferd. Skriv *gjenferd*.

Vi skal kanskje på segltur i sommar. Skriv *kanskje*.

Hestehov og snøkløkker er vårteikn. Skriv *vårteikn*.

Ungane hjelpte far med å lage middag. Skriv *hjelpte*.

Til hjelp i vurderingen av orddiktat på 4.–7. trinn

Orddiktaten er utviklet for arbeidet med denne økten i språkløyper, og ikke for bruk i kartleggingsøyemed. For å kartlegge elevers staveferdighet må standardiserte kartleggingsverktøy benyttes.

Hvilke ord elevene klarer å stave riktig, vil kunne gi informasjon om hvilke(n) stavestrategi(er) de behersker. De to første ordene (*førti*, *sprinkler*) er lydrette (regulære) ord med konsonantforbindelser. Disse ordene kan staves korrekt ved bruk av en god fonologisk stavestrategi eller ortografisk stavestrategi. Elever som ikke staver disse ordene riktig, kan tenkes å benytte en mer grunnleggende fonologisk stavestrategi. De øvrige ordene er ikke-lydrette (irregulære) ord som inneholder ulike stavemønstre som kan være utfordrende. Det krever ortografisk kunnskap og altså bruk av ortografisk stavestrategi for å kunne stave disse ordene riktig. De kan med andre ord ikke staves riktig ved hjelp av fonologisk stavestrategi. Lavfrekvente ord (skifer) vil være vanskelige å stave korrekt, fordi mange elever ikke møter dette ordet så ofte i tekster.

For elever som har mange stavefeil, vil en nærmere stavefeilanalyse være et viktig grunnlag for videre tiltak. En nærmere stavefeilanalyse vil kunne gi en indikasjon på eventuelle kunnskapshull og/eller utfordringer med framgangsmåten (staveprosessen). Staveforsøk som beror på at elevene ikke har lært, eller ikke har sikker kunnskap om et stavefenomen, kan skyldes usikker kunnskap om komplekse grafem (skj, gj, ng etc.), enkeltbokstaver, stumme bokstaver etc. Utfordringer med staveprosessen vil kunne framstå som feil bokstavrekkefølge (omkastinger, bortfall, tillegg), alfabetisk regularisering (stavemønsteret gjenspeiler uttale), ortografisk generalisering etc. Mer informasjon om tolking av stavefeil finnes i [økt. 6 «Stavevansker»](#).